

Foto de grup amb els membres de les comissions, tècnics i cònsols que han participat en el projecte.

La cooperació entre veïns i Comú fa realitat el cadastre

Tema / pàgines 3-4

El treball de camp es va organitzar amb diferents comissions per cada poble, coneixedores del terreny

El Comú demana la col·laboració de tots els propietaris per mantenir viu i actualitzat el document

Viure Ordino / pàgines 14-15

Donem a conèixer el planter de joves esquiadors d'Ordino, que van ser seleccionats per participar al Trofeu Borrufa

Entrevista / pàgines 12-13

Enric Dolsa:

«Som una minoria responsable i constructiva, no hem vingut aquí per quedar bé amb ningú. En els temes importants hem d'anar plegats»

Sumari

pàgina 6

Veü ciutadana
Els tràmits realitzats al Comú creixen exponencialment

pàgines 8-9

Medi ambient
Els set comuns unifiquen els criteris de senyalització

pàgina 10

Activitats
Nova vertical al Casamanya

pàgina 11

Equipaments socials
L'arxiu comunal es consolida a Casa Ferino

pàgines 22-23

No et perdis...
La revetlla de Sant Pere, festa parroquial

pàgina 24

L'Ordino de...
Pere Armengol Areny

Editorial

El nou cadastre ja és una realitat a la parròquia d'Ordino, i vull donar les gràcies als veïns de cada poble que han format part de les diferents comissions, perquè sense ells aquesta tasca mai s'hauria portat a terme. En aquest projecte, el poble d'Ordino ha demostrat la capacitat de consens, a més d'un gran sentit de la responsabilitat envers l'interès comú per sobre del que

és propi. Per fer una bona gestió del territori és indispensable tenir-ne un coneixement previ i ordenar-lo. Això és el que permetrà el cadastre modern, ja que l'únic registre existent a la parròquia era l'inventari de béns manuscrit del 1910. En aquestes pàgines us expliquem com ha estat el procés de treball, en què també cal destacar la feina de l'equip de tècnics. El repte ara és mantenir actualitzada aquesta informació amb la col·laboració de tota la ciutadania. El servei del cadastre podrà aportar les dades que siguin necessàries per a la gestió de l'urbanisme, la gestió forestal i

la tributació. La diferència entre el que és públic i el que és privat també ha estat una conquesta d'aquests últims anys. I finalment, també vull deixar constància que l'elaboració del cadastre ha estat per a molts dels implicats un enriquiment

L'AUTV ha estat l'única activitat que ha reunit milers de persones entorn de l'esport i la muntanya

i una font de coneixement, ja que hem hagut de reconstruir el passat, en definitiva recuperar la nostra història i reafirmar-nos-hi.

I en aquesta direcció, durant els sis anys de govern hem demostrat la importància que té per a nosaltres el patrimoni històric. Per això ha estat una tasca prioritària la salvaguarda de la documentació i el fons bibliogràfic de la parròquia, un treball que s'ha fet des de l'arxiu comunal, partint pràcticament de zero, i que ha pres forma en una de les cases més emblemàtiques d'Ordino, la Casa Ferino. Com s'han fet el reagrupament i la

conservació de la documentació us ho expliquem també en aquest *Ordino és viu*.

Entre altres esdeveniments que seran notícia aquest estiu destaquem el naixement de la cursa Casamanya Extrem, una vertical que descobrirà als corredors el cim del Casamanya, situat al bell mig del país. Coincidirà amb l'arribada de l'estiu, el 22 de juny, i servirà per escalfar motors

per a la cita esportiva estiuenca més esperada de l'any, l'Andorra Ultra Trail Vallnord, que enguany tindrà totes les sortides a Ordino. L'AUTV ha estat l'única activitat capaç de reunir milers de persones a les valls d'Ordino al voltant de l'esport i la muntanya. Si encara no us heu deixat contagiar per la febre de l'Ultra, us encoratjo a fer-ho, ja sigui corrent o com a voluntaris donant als participants el suport que es mereixen. L'AUTV és per a nosaltres molt més que una cursa de muntanya; l'ambient que s'hi viu és únic, tant pel públic com pels corredors. Companyonia, valor, emoció i esperit

de superació personal passen per sobre de la simple competició. La parròquia es consolida com a destinació d'estiu per viure l'esport i la muntanya en un entorn únic. De la 6a edició de l'AUTV m'agradaria destacar el fet d'haver-hi incorporat un valor com la solidaritat per iniciativa d'uns quants esportistes que tiraran endavant la Ronda per la Infància, amb el repte d'aconseguir quedar entre els

10 primers a la prova més dura, la Ronda dels Cims. Es tracta d'un projecte valent i exemplar que mereix tot el nostre suport. La voluntat de servei, obertura i transparència ha marcat la nostra manera de fer, i després d'haver tancat l'exercici presupostari del 2013 us en mostrem els números, en què sens dubte veureu el rigor i la bona gestió financera dels últims sis anys.

Edita: Comú d'Ordino · Disseny, maquetació i redacció: Comú d'Ordino · Imatges: Comú d'Ordino · Correcció: Pites Roure
Dipòsit legal: AND 446-2009 · A/e: publicacions@ordino.ad

NOTA INFORMATIVA REFERENT AL CENS DE POBLACIÓ

EN APLICACIÓ DEL QUE PREVEU LA LLEI 9/2007 DEL CENS, US INFORMEM QUE S'ESTAN REVISANT LES DADES DEL CENS DE POBLACIÓ AMB L'OBJECTIU DE DEPURAR EL REGISTRE; PER AIXÒ CAL QUE VERIFIQUEU AL SERVEI DE TRÀMITS QUE HI CONSTEU INSCRITS CORRECTAMENT.

HORARI:
DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 8 A 15 HORES

TEL. 878100 – COMU@ORDINO.AD

Tema

La col·laboració dels ciutadans serà clau per mantenir actualitzat el nou cadastre

Si tenim en compte que de 1.585 parcel·les privades registrades a la parròquia el 1910 hem passat a les 3.247 del 2014, trobem la resposta a la necessitat que hi havia de confeccionar un cadastre modern i actualitzat. El projecte de canvi es va iniciar a Ordino el 2006 i ja és una realitat, amb 7.779 unitats cadastrals, o el que és el mateix, béns immobles. «Una vegada per totes coneixem amb exactitud el nombre real d'unitats cadastrals que hi ha a la parròquia». Així defineix el tècnic Esteve Balcon l'objectiu del cadastre, del qual ha estat responsable durant tots aquests anys. Ordino ha estat capdavantera a resoldre una mancança comuna a totes les parròquies, que ha permès definir l'espai públic i el privat i donar més seguretat jurídica. El cadastre no servirà només per posar al dia la informació de base per a la tributació de l'impost de propietat, sinó que també facilitarà la tasca de gestió forestal a Medi Ambient, i per descomptat servirà a Obres i Urbanisme, ja que serà essencial per a la revisió del pla d'urbanisme i la font principal per a qualsevol pla parcial que es vulgui portar a terme. Per facilitar la documentació cartogràfica als professionals del sector i fer possible la consulta ciutadana en línia, hi ha previst habilitar una pàgina web aquesta mateixa tardor en què apareixeran les dades descriptives. Fins llavors, qualsevol pot presentar-se al Comú i consultar les dades públiques no confidencials, és a dir, la infor-

El cadastre recull les parcel·les rústiques i urbanes, a la foto, Cal Pal i el seu cobert, a la Cortinada.

mació gràfica segons el parcel·lari del cadastre o el tipus d'unitat immobiliària, totes les dades llevat de les que es vinculen

laboració ciutadana. «El territori canvia constantment al nostre voltant», argumenta. I afegeix: «El cadastre ha de ser viu i és

El registre és una font d'informació per a una gestió més eficient del territori

al propietari. Balcon insisteix, però, en la importància de mantenir actualitzat el registre de béns immobles, tant terrenys com edificacions, una tasca que només serà possible amb la col·

laboració ciutadana. «El territori canvia constantment al nostre voltant», argumenta. I afegeix: «El cadastre ha de ser viu i és

evidents dels canvis que es poden produir. Els propietaris hauran de comunicar al cadastre qualsevol modificació jurídica o física de la unitat registrada. És a dir que les transmissions per venda, donació o defunció —quant a l'àmbit legal—, però també qualsevol canvi físic per reforma, ampliació o enderroc, s'hauran d'inscriure per llei al registre del cadastre. Amb una mica de perspectiva, el procés ha estat llarg i laboriós. «El més feixuc han estat les zones urbanes, ja que un traster, un pàrquing i un box

també són unitats immobiliàries», explica Balcon. En l'elaboració del cadastre hi ha hagut una primera etapa, el treball de camp, que es va dur a terme entre el 2006 i el 2010 i va servir per identificar tots els béns immobles de la parròquia, dividida prèviament en 247 polígons cadastrals. Es van recopilar les dades i es van tractar en un programa fet a mida, una base de dades alfanumèrica i gràfica. Durant la segona etapa del projecte es van fer quatre exposicions públiques d'una durada de dos mesos cadascuna, a excepció de la d'Ordino que es va exposar tres mesos, segons la distribució següent

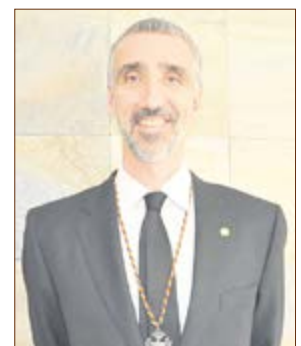
S'hauran de comunicar els canvis jurídics o físics dels béns

del territori: Sornàs; Ansalonga i la Cortinada rústica; Llorts i el Serrat; la Cortinada edificada, i finalment, Ordino, nucli i perifèria. En aquest temps d'exposició, els propietaris van poder comprovar l'exactitud de la informació que posseeix el Comú, i en cas de no estar-hi d'acord, es van poder acollir al període d'al·legacions. «Totes i cadascuna de les 353 al·legacions presentades han estat respostes i resoltes per l'administració», argumenta Balcon, que a l'abril va presentar l'aprovació dels últims tres polígons cadastrals.

L'oposició opina...

Èric Bartolomé

Amb la confecció del cadastre d'Ordino es pot afirmar que la parròquia disposa d'una eina fonamental per a la gestió del territori: tota planificació i els possibles desenvolupaments que en deriven s'han de basar en un coneixement exacte de la situació del territori sobre el qual s'actua. La gestió acurada i l'ús del territori com a fonament de la vida i l'activitat humana es basen també en aquest coneixement. Així doncs, el cadastre permetrà assolir la màxima eficiència i eficàcia en les gestions públiques i privades vinculades al territori, a partir de la informació pública, mantenint, però, el principi de confidencialitat. Tot i això, caldrà la participació dels propietaris, sobre els quals recaurà la responsabilitat de comunicar qualsevol canvi: l'activitat humana damunt d'un territori és quelcom de dinàmic i el cadastre, com a reflex d'aquest territori, ho ha de ser necessàriament. Els responsables podran valorar ràpidament si la col·laboració ciutadana és una realitat segons el nombre de modificacions o notificacions que es registrin. Esperem, doncs, que l'esforç econòmic que ha comportat per al Comú l'elaboració i la implantació del cadastre sigui la millor inversió per a la gestió acurada del nostre territori, que és el territori de tots, i que la col·laboració ciutadana permeti que el cadastre tingui plena vigència i utilitat al llarg dels anys.

Naudí: «La implicació de les comissions en el cadastre ha estat un acte de valentia»

Òscar Coma, Patrocini Simon i Joan Naudí (d'esq. a dreta) somriuen durant la intervenció d'Andreu Gaspà, de Casa Saboyano.

En la creació del cadastre modern cal destacar la implicació de la societat civil, trenta-una persones, veïns de la parròquia, que han treballat colze a colze amb els tècnics i l'administració per consolidar el projecte des de les comissions creades a aquest efecte. Durant 132 dies, els membres de la comissió, formada per una persona designada pel Quart i la resta pel Comú, tots coneixedors del territori, han fet sortides per identificar 3.247 parcel·les privades. L'agraïment i el reconeixement públic a la seva feina es va fer en un dinar de germanor. El cònsol major va obrir els parlaments agraint el treball a tots els assistents, i preguntant –en clau d'humor– quins eren els pams que no havien estat declarats. «S'ha fet una gran feina, que sens dubte marca un abans i un després a la parròquia», va assegurar Consol Naudí. La cònsol menor va recordar els padrins desapareguts que també van participar en el projecte, iniciat el 2005: Josep Baró Ca-

banes, Isidre Mora Canal, Josep Pons Torres i Miquel Pujal Trullà. «Hem d'agrair el sentit de la responsabilitat i el compromís de tots», va dir alhora que definia aquesta implicació com «un acte de valentia». El responsable tècnic, Esteve Balcon, també va reconèixer la feina

Balcon subratlla la bona entesa entre els membres de les comissions de treball

dels presents sense els quals «el projecte mai hauria estat viable». Segons va explicar, malgrat l'escepticisme del principi i les reticències d'alguns, «en general, hi ha hagut molt bona entesa, tot i les diferències i algun litigi». A l'èxit del projecte es va referir també Andreu Gaspà de Casa Saboyano, membre de la comissió d'Ordino: «Mai no hauria pensat que acabaria així de bé», va assegurar. La visió més objectiva va ser aportada per l'assessor, membre de la UTE i

del control de qualitat Salvador Cuadras, que va voler destacar el fet que el 2005 Ordino volgués emprendre un cadastre partint de zero, amb tot l'historial de projectes fallits que hi havia. «La meva preocupació era que, com d'altres cadastres, aquest no fracassés», va reco-

nèixer i es va referir a la voluntat política de fer realitat el projecte. Cuadras es va sentir molt satisfet per l'experiència professional i personal, i va encoratjar a fer un recull del procés viscut que subratlli el valor històric. En aquest mateix sentit, el jurista Jordi Jordana va parlar d'un «viatge en el temps», ja que no sols s'han hagut de remuntar gairebé un segle, a l'únic document existent del 1910, sinó que s'han revisat documents del 1830 i del 1860 sobre els

drets històrics, de peixena i de guardes, o el que és el mateix, «s'ha revisat la història d'Andorra». Alguns, per timidesa, van estar menys participatius que d'altres, però tots se sentien satisfets de ser-hi com a portadors de la història d'Ordino i d'haver contribuït a esclarir la realitat urbanística de la parròquia. Testimonis del seu temps i membres de les cases d'Ordino, tots ells han estat responsables, per tant, d'haver mantingut la vall com la coneixem. La majoria dels presents i col·laboradors del projecte eren nascuts abans dels anys 1950, però també hi ha participat gent jove, coneixedora del territori i conscient de l'envergadura del projecte. És el cas de l'Òscar Coma (1974): «He fet totes les aportacions que he pogut, i reconec que he après moltíssim», assegura l'Òscar de Cal Cametes, que continua la tradició de la pagesia a la Cortinada i a Arans i ha estat reconegut internacionalment per la qualitat dels seus prats i les bones pràctiques agrícoles.

AGRAÏMENTS

SORNÀS

Josep BONS ARENY (Quart)
Cal Jordà
Isidre BARÓ CABANES
Cal Miqueló
† Josep BARÓ CABANES
Cal Miqueló
Joan FONT PUBILL
Cal Muixó
Josep M. FONT PUBILL
Cal Muixó
Joan MORTÉS BOUZAS
Cal Garreta

ANSALONGA

Antoni NAUDI UBACH (Quart)
Cal Gran
Jordi CADENA BONS
Cal Muixó
† Josep PONS TORRES
Cal Tor
Joan ROSSELL MAS
Cal Cintet

LA CORTINADA

† Miquel PUJAL TRULLÀ (Quart)
Cal Gené
Martí ARENY COMA
Cal Duedra
Pere ARMENGOL ARENY
Cal Güida
Òscar COMA GONZÁLEZ
Cal Cametes
Casimir FONT FONT
Cal Galotxa
Elidà PASTORET MARTÍ
Cal Jaumet

LLORTS

† Isidre MORA CANAL (Quart)
Cal Vilaró
Joan Antoni ALBÓS BONS
Cal Toni
Bartomeu CAVA TORRA
Cal Fijat
Antoni FILLET ADELLACH
Ca l'Antonet
Albert FILLET PONS
Cal Cabanes
Joan MARTÍ CALL
Cal Garrallà

EL SERRAT

Pere ARMENGOL ARENY
Cal Güida
Josep M. BRINGUÉ MILLAT
Cal Felissó
Bartomeu CAVA TORRA
Cal Fijat
Bonaventura COMA PONS
Cal Cametes
† Josep PONS TORRES
Cal Tor

ORDINO

Marina BENALET LLAQUET (Quart)
Cal Rosari
Simó DURÓ COMA (Quart)
Cal Ramonguem
Andreu GASPÀ PICART
Cal Saboyano
Joan NAUDÍ AMBATLLE
Cal Joanet
Jordi RIBA SANSA
Cal Nicolau
Patrocini SIMON MARTÍNEZ
Cal Ton
Joan SOLANA SOTO
Cal Fusteró

www.ordinoesviu.com

www.comuordino.ad

Festa parroquial Sant Pere 2014

Dissabte 28 / 06

Plaça Prat de Call

20.30 h Costellada popular (3 €)

22 h Ball de nit

Diumenge 29 / 06

El Serrat

12 h Missa a la capella de Sant Pere

13 h Aperitiu a l'Hotel Bringué

Veu ciutadana

El Govern i els set comuns treballen per ser més àgils i implantar el 2.0 a l'administració

La majoria de tràmits són de la CASS i el Govern

El volum de tràmits que es fan al Comú d'Ordino ha crescut exponencialment. L'any 2013 es van fer 6.058 tràmits, una mitjana de 505 gestions mensuals i 25 de diàries. La xifra s'ha incrementat en cinc anys un 17,65%. El punt d'inflexió s'explica pel fet que el 2008 es dona la possibilitat al ciutadà de fer al Comú els principals tràmits de la CASS, sense necessitat de desplaçar-se a Andorra la Vella. Superiors en nombre són les gestions que ha assumit el Servei de Tràmits que abans només es podien cursar al Govern, fins a 1.867 expedients resolts l'any 2013. «El ciutadà coneix cada vegada més tots els tràmits que no són pròpiament comunals, però que també es poden fer des d'aquí», explica la cap del Departament d'Administració General, Olga

Eva de la Pena i Olga Serrano, d'esquerra a dreta, atenen el públic al Servei de Tràmits.

Serrano, que també argumenta el creixement de la població a la parròquia com un dels motius de l'increment. L'objectiu és acostar l'administració pública al ciutadà i facilitar-li al

màxim totes les gestions. I per això es treballa des dels set comuns, en coordinació amb el Govern, per arribar a implantar a mitjà termini l'e-tràmits, o el que és el mateix, l'administra-

ció 2.0. Cada ciutadà podrà disposar d'un certificat digital que li permetrà fer els tràmits en línia i accedir al seu historial. Fins ara, els usuaris poden consultar i descarregar-se els

tràmits al web www.tramitsordino.ad, però no poden formalitzar-los per aquest mitjà ni fer pagaments. Els tràmits més demanats a Ordino són els volants mèdics, els volants de desplaçament a l'estranger, les altes i baixes d'assegurats i de patrons domèstics, pel que fa a la CASS; quant als tràmits comunals, els més sol·licitats són les altes, baixes i modificacions del cens de població, les inscripcions a la ludoescola i les activitats extraescolars. Amb la introducció del procediment simplificat per a l'obertura d'un comerç, el tràmit de reserva de nom comercial és també un dels que assumeixen tots els comuns des del 2012.

El Servei de Tràmits, ubicat a la planta baixa de l'edifici administratiu, dispara les gràfiques d'atenció al públic durant els mesos de maig, juny i setembre, època en què es tramiten els carnets del transport escolar, s'obren les convocatòries per l'ajut a l'habitatge i a les beques d'estudi i es fan les inscripcions al casal d'estiu i a la ludoescola.

Xarxes socials

Twitter 1.623 tuits 352 seguint 1.240 seguidors

- @AgenciaANA** Ag Notícies Andorra □@AgenciaANA 23 maig@Ordinoesviu Gràcies a @LadyEngordany que en va fer el seguiment
- @KarinaBenazet** 22 maig: Benazet Dolsa, Karina i Planet Kari han marcat com a preferit el teu #ordino #lorts autèntic! pic.twitter.com/Ya36Ain759
- @susannatornos** Susana Tornos t'ha retuitat Inscripcions obertes a partir de l'1 de juny pel Casal d'estiu i les colònies a #ordino
- @vKuppers** Dilluns, primer dia de la setmana amb molt per endavant <http://www.ordinoesviu.com/agenda.pdf> pic.twitter.com/4N0m56KIZ3 xxxxxx
- @Breninthedark** ha marcat Gran jornada a @Ordinoesviu amb el 33 Aplec de corals <http://andorradifusio.ad/noticies/33e-aplec-de-corals-omple-de-musica-ordino#.U3ir>
- @nat_Andx19** maig: Avui de les 22 h a les 01 h de la matinada, tall a la xarxa d'aigua a la zona del Coll d'Ordino i #Arans @ElisabethFeliu

facebook ordinoésviu 3.099 seguidors

m'agrada

- Traient els ruquets a passejar una estona. 170 m'agrada, 6 compartits, 11 comentaris
- Comencem el dia amb una foto espectacular de Pep Agüareles 114 m'agrada, 5 compartits, 10 comentaris
- Espectacular!!!!!! 105 m'agrada, 5 compartits, 0 comentaris
- Aquest cap de setmana trobareu aquests intrèpids a la Cortinada 103 m'agrada, 1 compartit, 17 comentaris
- Què us sembla la nova capçalera de twitter d'Ordino és viu? 100 m'agrada, 2 compartits, 11 comentaris
- Benvinguts a Ordino. Passeu un bon diumenge! 98 m'agrada, 13 compartits, 21 comentaris

Centre Esportiu d'Ordino

La Cursa d'orientació torna a estrènyer vincles entre Canillo i Ordino des de l'esport i el joc

Es proposen dos circuits al coll d'Ordino

Els comuns de Canillo i Ordino organitzen el diumenge 15 de juny una nova edició de la Cursa d'orientació, que es va recuperar l'any passat i va servir per estrènyer i recordar els vincles culturals entre totes dues parròquies. El pla del Coll d'Ordino, en què havien conviscut els ramats dels dos pobles, serà el terreny de joc per a una proposta ludico-esportiva que s'obre a la participació de nens, joves i adults i està preparada per acollir 150 persones. El desenvolupament de la prova i el disseny dels circuits van a càrrec de Muntanya Activa, que proposa dos itineraris, de dificultat alta i baixa, per facilitar la participació de tothom. Les inscripcions tenen un cost de 5 euros per als més grans de 8 anys i seran gratuïtes per a la canalla que vagin acompanyats dels pares. El briefing i el lliurament de mapes serà a les 10 del matí, i a la 1 del migdia es farà l'entrega de premis. El

El grup de participants d'ambdues parròquies es van donar cita al Coll d'Ordino.

caràcter familiar de la trobada interparroquial es fomenta també amb el dinar de germanor, que anirà inclòs en el preu de la inscripció i consistirà en una costellada. Els acompanyants

que no estiguin inscrits a la cursa i vulguin apuntar-se al dinar hauran d'adquirir un val per a l'àpat que costarà 3 euros. Amb la inscripció a la prova, els dos comuns regalaran una bossa

amb diferents productes de marandatge: gorres, samarretes, ninos, fundes de mòbil i gomets, i experiències com entrades i paquets turístics de cada parròquia: invitacions de dia al Centre

Esportiu i entrades a la Ruta del Ferro, en el cas d'Ordino, i invitacions per al Palau de Gel i el Museu de la Moto, a Canillo. Les inscripcions es poden fer en línia a la web de Muntanya Activa, al Centre Esportiu d'Ordino, al Palau de Gel i a la Biblioteca comunal de Canillo, o *in situ* el mateix dia de l'activitat. L'any passat, la Cursa d'orientació

La trobada entre totes dues parròquies es farà el 15 de juny

va tenir 110 inscrits. El primer premi per la cursa llarga el va recollir Francesc Poujarniscle, i l'itinerari de menor dificultat el va guanyar Marta Pelegrina. L'èxit de la prova, a més de l'alta participació, va ser sobretot el bon ambient que es va generar. Amb aquest tipus d'activitats, les conselleries d'Esports volen promoure l'esport de base i les proves, que tot i ser competitives, aporten el valor afegit de gaudir de la natura i de la pràctica esportiva en família.

ZONA AQUÀTICA DEL CEO

tancada per obres

del 2 de juny al 31 d'agost

Zona esportiva i zona vending obertes

ACCÉS GRATUÏT per als socis a les piscines del Centre Esportiu dels Serradells d'Andorra la Vella i les Piscines Comunals d'Escaldes

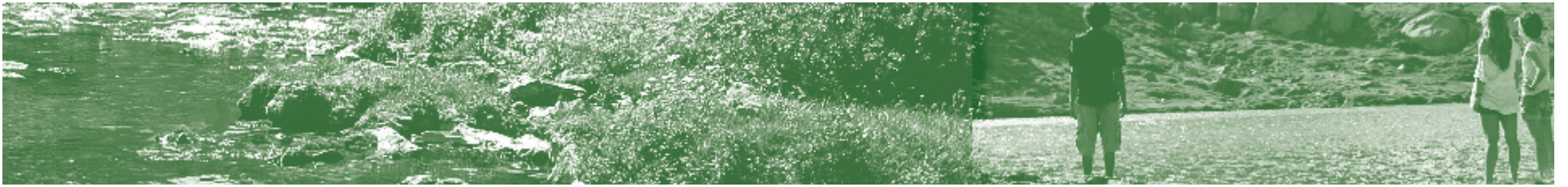

www.ceo.ad

Medi ambient

Els comuns unifiquen criteris en matèria de senyalització de camins i aproven un manual

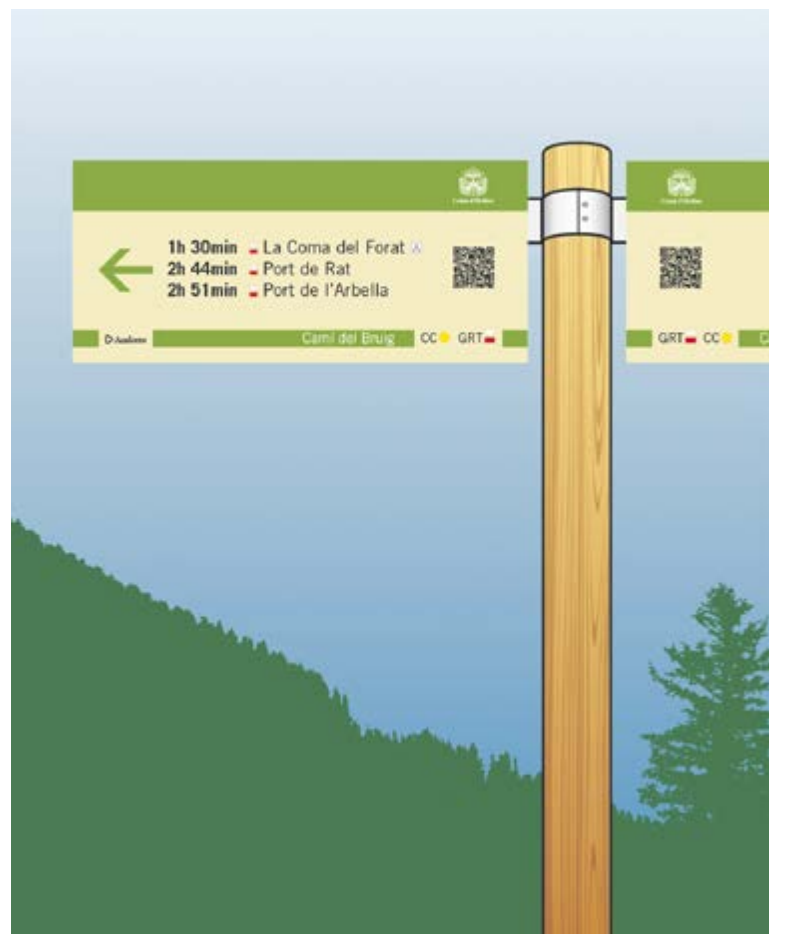
Ja existia una ordinació del 2011

El Madriu ha accelerat el procés

Els set comuns han unificat la senyalització de camins amb el propòsit de facilitar l'accés i la informació als vianants, d'acord amb les classificacions de camins i la conservació dels senyals. Des de feia anys, els comuns participaven en comissions tècniques per aconseguir la unificació de criteris entre parròquies, que ara es recullen en un manual. «El 2011, els comuns vam publicar una Ordinació de senyalització d'itineraris d'iniciativa privada, davant la preocupació per la proliferació de marques a la muntanya», explica Isabel Rogé, cap de Medi Ambient del Comú d'Escaldes-Engordany. Gràcies a la gestió de la Vall del Madriu, que va aportar l'acord de les quatre parròquies implicades —Escaldes-Engordany, Encamp, Andorra la Vella i Sant Julià de Lòria—, ha estat possible accelerar el procés. La directora de la comissió de la Vall del Madriu, Susanna Simon, es va oferir per coordinar la confecció d'un manual i redactar-lo recollint les aportacions dels set comuns i de les principals entitats implicades: l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya, la Federació Andorrana de Muntanyisme, Patrimoni Natural, el Club Pirinenc Andorrà i Andorra Turisme. «No ha estat un procés difícil, ans al contrari, des de la comissió de la Vall es va plantejar en reunió de cònsols i tothom va veure la unificació de criteris com una necessitat», explica Susanna Simon. De la iniciativa

A l'esquerra, panell d'orientació i senyalització al coll d'Ordino. A la dreta, nou model de senyalització vertical aprovat.

dels tècnics de Medi Ambient també en sortirà beneficiat el sector turístic. No per casualitat Andorra Turisme ha contribuït amb els set comuns a fer realitat la proposta recollida al *Manual de senyalització de camins*. Cal destacar també la informació i

ció, en què s'indicarà el tipus de camí, si és rural o urbà, i a quina parròquia pertany, amb el logo del comú corresponent, o de la Vall en el cas del Madriu-Perafita-Claror. Pel que fa a les zones coadministrades, en què el territori és indivís, hi constaran els

previst el marcatge eqüestre i el de BTT», avança Simon. Aquests últims responen a una demanda expressa d'Andorra Turisme, a qui la nova senyalització beneficiarà a l'hora de fer més difusió de les rutes que es poden practicar a l'estiu.

El manual ha seguit el model adoptat actualment per alguns comuns, entre els quals el d'Escaldes-Engordany, però millorant i homogeneïtzant la senyalització. «La principal mancança que teníem era a la xarxa de camins de muntanya, més que no pas als urbans, i cap al 2008 es va replantejar la senyalització global de la parròquia per unificar els camins urbans i de muntanya», explica Rogé. La homogeneïtzació era un tema recurrent entre els tècnics comunals. Les parròquies que tenien més feina avançada eren Sant Julià, la Massana i Escaldes-Engordany. «La Consol Naudí, que va donar

suport al projecte des del principi, també ens va assessorar amb reglaments d'altres països com Itàlia, Suïssa i França. Es va fer un primer esborrany i a partir d'aquí vam començar a treballar». La tècnica defensa una visió global del territori, amb una senyalització coherent i unificada, que pot contribuir a potenciar l'ecoturisme i les rutes d'estiu a les set parròquies.

La instal·lació dels senyals ha de tenir com a objectiu augmentar i gestionar millor la informació destinada als usuaris. El contingut dels senyals verticals inclourà itineraris, distàncies i noms dels camins. Un cop acordada la informació més important, es planteja ara la inclusió del codi QR per donar-ne de complementària: el recorregut del camí, quilòmetres i desnivell, punt de sortida, punt d'arribada, punts d'interès al llarg de l'itinerari i altres informacions.

Andorra Turisme ha participat en el projecte per l'augment creixent de senderistes

el treball que hi han aportat els organismes següents: Vall del Madriu-Perafita-Claror, Patrimoni Natural, el Servei de Topografia d'Ordenament del Territori i l'Associació de Guies de Muntanya d'Andorra.

Algunes de les principals aportacions del reglament són la utilització del color verd, per la integració al medi, i una única etiqueta per ordenar la informa-

ció. La inversió es farà de manera progressiva, d'acord amb la necessitat i en substitució de la senyalització que ja existeix, perquè no representi una despesa extraordinària. En els criteris d'elecció dels senyals han estat prioritaris el cost, el manteniment i la resistència del material. «De moment hi ha senyalitzats els camins oberts per a vianants, però també hi ha

La Ruta del Ferro nocturna, una activitat per a les famílies que uneix cultura i natura

La visita nocturna a la Ruta del Ferro, si la pluja ho permet, serà una de les activitats que més es potenciarà des de l'Oficina de Turisme durant els mesos de juliol i agost. L'activitat cobreix un buit quant a propostes culturals nocturnes atractives que es puguin practicar en família. L'hora-

nies, que van formar part d'un simposi internacional d'escultura sobre la temàtica del ferro, en record de la indústria de la siderúrgia que va donar prosperitat a les Valls fins a finals del segle XIX. Per als més petits es recomana escollir una nit de lluna plena, per poder tenir una

Després de descobrir la mina amb els frontals, es recorrerà el Camí dels homes de ferro

ri d'accés serà a dos quarts de deu del vespre i la visita s'allargarà fins a la mitjanit, sempre de dijous a dissabte. El recorregut començarà amb el descens a l'interior de la mina de ferro, a Llorts, i, a diferència de la visita diürna, només hi haurà la il·luminació dels frontals, ja que la mina estarà a les fosques. Després de l'explicació sobre l'extracció del mineral, es farà un passeig pel Camí dels homes de ferro i el reconeixement de les escultures contemporà-

visió de la natura i el paisatge nocturns molt diferent del que coneixem. La durada aproximada del recorregut és de dues hores, i cal fer reserva prèvia a l'Oficina de Turisme d'Ordino o bé per telèfon al 878 173. La visita guiada és gratuïta per als menors de 6 anys, mentre que els infants de 6 a 12 anys pagaran 2 euros i els adults, 5. Es recomana a tots els visitants que portin calçat adequat i frontal, tot i que l'equipament en pot facilitar als qui no en tinguin.

L'excursió diürna és una de les visites turístiques que tenen més demanda a la parròquia.

Els propietaris de gossos podran ser sancionats fins a 300 euros per no recollir els excrements del carrer

La decisió és unànime dels set comuns

Els set comuns s'han posat d'acord per posar fi als problemes de convivència i a la brutícia que generen les deposicions dels gossos que no es recullen a les vies públiques, urbanes i rurals. La campanya de sensibilització conjunta que van presentar a Escaldes al mes d'abril la cònsol major d'Escaldes, Trini Marín, i la cònsol menor d'Ordino, Consol Naudí, és ben explícita i porta per lema «OH

M*RD#!», o el que és el mateix, «Oh merda!», una exclamació molt apropiada per definir la troballa que sorprèn el vianant. Aquesta actitud incívica dels propietaris de gossos preocupa les autoritats per les queixes constants que genera entre la ciutadania. Pel que fa a Ordino, on el nucli urbà és també un atractiu turístic, la imatge que es dona a l'exterior és deplorable. L'actitud dels set comuns ha estat ferma i unívoca per resoldre aquest problema, fins al punt de donar llum verda a sancionar amb multes que van dels 60 als 300 euros si s'és reincident. Els últims anys, les administracions s'han esforçat

Detall de la imatge de la campanya engegada pels set comuns.

a instal·lar més expenedors de bosses que facilitin la recollida allà on hi ha concentració d'urbanitzacions, i l'habilitació de pipicans, a la Clota Verda en el cas d'Ordino. La campanya de sensibilització adreça-

da a la població nacional s'ha fet, principalment, mitjançant els canals en línia. Se n'ha fet difusió a les xarxes socials, la premsa digital i la televisió, i a més s'han distribuït cartells i passamans en tots els espais

comunals. També ha servit per recordar alguns aspectes que recull l'ordinació d'inspecció i control de la tinença d'animals de companyia, com ara que els gossos s'han de portar sempre lligats i amb morrió si és necessari, que tenen prohibit accedir a les àrees amb gespa i a les zones de joc infantil, i que és obligatòria la identificació permanent mitjançant el xip. Els ordinencs han manifestat el seu descontentament i la mala convivència ciutadana que provoca aquest conflicte a través de les xarxes socials i la bústia de queixes i suggeriments que tenen a l'abast als webs, Facebook i Twitter de la corporació.

Activitats

Casamanya Extrem proposa una nova cursa vertical al bell mig d'Andorra amb dos circuits

L'ascensió a l'emblemàtic cim de la parròquia estarà organitzada per l'ECOIA i puntuarà per a la 27a edició de la Copa d'Andorra de curses de muntanya (FAM)

Coincidint amb el solstici d'estiu, Ordino tindrà enguany una nova cursa de muntanya que portarà els corredors fins al pic de Casamanya i portarà el nom de l'emblemàtica muntanya, ubicada al cor d'Andorra. Fins ara, només els incondicionals de la Duatló Ordino-Casamanya havien tingut el privilegi de competir per assolir una de les carenes més mítiques d'Andorra, així és que la Casamanya Extrem era una necessitat latent per a l'afició de la parròquia, que s'havia posat damunt la taula diverses vegades. Finalment, la cursa vertical tindrà lloc el 22 de juny i estarà organitzada per l'ECOIA (Esquí Club d'Ordino Arcalis) amb el suport del Comú d'Ordino.

El disseny de la prova proposa dos itineraris, l'Extrem de 5 km (1.440m D+), que sortirà de la plaça Major d'Ordino i anirà fins al Casamanya per un itinerari més exigent i directe, i el Clàssic de 3,5 km (760 m D+), que partirà del pla del Coll d'Ordino i seguirà el recorregut habitual per pujar al cim.

La Vertical Race puntuarà per a la 27a edició de la Copa d'An-

El cartell publicitari que donarà a conèixer la nova Vertical Race organitzada per l'ECOIA.

dorra de curses de muntanya (FAM), i per a la combinada Vertical dels Isards, que organitza el Soldeu Esquí Club. La prova és oberta a tothom i no hi ha excusa per no participar-hi ja que ha preparat set categories: aleví (10 i 11 anys), infant (12, 13 i 14 anys), cadet (15, 16 i 17 anys),

júnior (18, 19 i 20 anys), sènior (a partir de 21 anys), veterà (a partir de 40 anys) i màster (a partir de 50 anys). Els premis seran en metàl·lic per a les tres primeres posicions (1r, 300 euros; 2n, 200 euros, i 3r, 100 euros), en categoria masculina i femenina. El preu de la inscripció, que

inclou el dinar, és de 15 euros i s'ha de formalitzar abans del 20 de juny a través del web www.ecoa.ad. L'organització, que limita la participació a 200 persones, ha previst un avituallament oficial per al circuit Extrem, tot i que recomana la hidratació a càrrec dels corredors.

10a Duatló Ordino-Casamanya

L'altra prova esportiva que posa com a repte el pic de Casamanya és la Duatló Ordino-Casamanya, que enguany compleix 10 anys. L'organització s'externalitza per primera vegada, i es farà des del Club Triatló Serradells d'Andorra amb el suport econòmic del Comú d'Ordino, i tindrà lloc el dissabte 20 de setembre. La cursa mantindrà el format de duatló clàssica. Els participants hauran d'anar en bicicleta des del poble fins al Coll d'Ordino i corrent des del Coll fins al cim del Casamanya. Com a novetat hi haurà regals per als participants, es farà un dinar popular per a tots els participants i acompanyants, i es prepara també una prova adaptada a la participació infantil que es farà al poble d'Ordino perquè els més petits debutin en aquesta disciplina esportiva que cada vegada guanya més aficionats.

L'Art Camp s'integra al programa de l'Any Internacional de l'Agricultura Familiar amb la visita d'una explotació

El programa d'Art Camp integra enguany la celebració de l'Any Internacional de l'Agricultura Familiar i, en col·laboració amb els ministeris d'Agricultura i Medi Ambient, es proposarà als artistes diferents activitats, entre les quals la descoberta d'una explotació agrícola i de productes artesans com la mel d'Ordino o la cervesa Alfa que s'elabora a la Cortinada, una visita al Centre de Natura de la Cortinada i una activitat de cuina solar amb Four Solaire Développement, a Montlluís.

La tercera edició de la trobada internacional d'artistes tindrà lloc al poble d'Ordino del 14 al 23 de juliol, comissariada per Faust Campamà. Com a novetat, aquest any s'ha creat un

Ambient dels tallers que es van instal·lar a la plaça de l'Oficina de Turisme durant l'última edició.

fons solidari perquè puguin venir artistes de països menys afavorits que han sol·licitat l'ajut, com Papua Nova Guinea, que arribaran finançats pel Canadà, o com el Marroc, que hi participarà gràcies a la contribució feta per Polònia. Pel que fa a Andorra, hi ha confirmada la presència de les artistes Lluïsa Casas i Judit Rodrigo.

El jurat ha ampliat el nombre de representacions amb països com Algèria, Armènia, els Estats Units, Irlanda o San Marino. L'esdeveniment rebrà la visita d'Irina Bokova, directora general de la UNESCO, institució que fa possible el projecte amb la coordinació de la CNAU i el suport i el patrocini del Comú d'Ordino i de FEDA

Equipaments socials

L'arxiu comunal posa fi a la dispersió i concentra el fons documental a Casa Ferino

Posar fi a la dispersió de documents, recopilar i centralitzar la informació en un únic espai amb les condicions indispensables per a la conservació del paper va ser el primer objectiu de la creació d'un arxiu comunal. La tasca es va plantejar com una prioritat de la legislatura anterior l'any 2008, i la feina feta ha donat els seus fruits. «Ha estat un treball d'una vàlua incalculable, els documents recullen la feina que s'ha fet i part de la nostra història, i no ens podem permetre que es malmetin», explica la cònsol menor d'Ordino, que considera una obligació i una responsabilitat endreçar-ho per als que vinguin darrere. Una de les cases històriques d'Ordino, Casa Ferino, tot i que compartida amb el servei de ludoescuela, custodia actualment bona part de la documentació. Fins llavors, la informació estava distribuïda entre l'arxiu de casa comuna vella creat en la reforma de l'edifici de l'any 1981, els departaments de l'edifici administratiu i altres dependències comunals. El volum més important de documents el generen el Departament de Finances (llibres de comptes, factures, comprovants...) i el Departament d'Obres (tots els documents relacionats amb els projectes d'obra major i menor);

també es custodia a l'arxiu tota la documentació cadastral, els convenis i contractes signats pel Comú, els concursos públics tancats, els cartells i fullets relacionats amb les activitats turístiques i culturals, documentació de recursos humans i, per descomptat, un fons audiovisual i fotogràfic, sobretot de les manifestacions culturals més importants com el Festival Narciso Yepes. Però d'interès patrimonial hi ha la documentació històrica, que es guardava a la sala del Consell de l'antiga casa comuna i a l'arxiu del mateix edifici, i engloba tots els escrits fins a l'any 1993, en què es proclama la Constitució. Hi trobem les actes de Consell celebrades a la parròquia des del segle XV, essent el document més antic una donació del 1409. Entre les joies de l'arxiu destaca un pergamí d'1,40 metres sobre actes notariais.

«Un cop sabut tot el que teníem, l'objectiu dels últims anys ha estat digitalitzar i informatitzar-ho tot», explica Puri Ramos, l'arxivera comunal. Una part d'aquesta tasca la va portar a terme el Govern entre els anys 1981 i 1984, que va digitalitzar els nou pergamins i vint caixes de documents històrics; actualment, el treball es fa diàriament a Casa Ferino. «La introducció

Puri Ramos amb un pergamí del 1601 sobre els drets de pastura a les muntanyes de Siguer.

EL VOLUM CUSTODIAT ARRIBA AL 146% DE CAPACITAT

Actualment, el volum de l'arxiu està per sobre de la seva capacitat. Per això, i seguint el model d'altres administracions, s'ha constituït una comissió d'ava-

luació i tria, amb capacitat de decisió tècnica i política que, segons la legislació, pugui decidir quins són aquells documents prescindibles.

és constant i permet tenir un accés immediat als documents que genera l'administració», explica Ramos. Els suports més utilitzats són el paper, CD i DVD. A més de la documentació custodiada i de la descripció i la digitalització constant, es proposen noves bases de dades i millores en les existents, per garantir un accés més eficaç al patrimoni cultural del Comú, com ara les obres d'art.

Fotonotícia

La família Galícia cedeix 13 vídeos al fons comunal

La família Galícia ha lliurat al Comú d'Ordino tretze vídeos amb valor documental que recullen part de la història, la cultura i les tradicions de la parròquia. L'autor dels audiovisuals, que van de l'any 1988 al 2001, és el català Manel Galícia Marcet (1929-2011), conegut amb el nom artístic de Magama, realitzador i muntanyenc, membre de la Unió Excursionista de Sabadell i gran admirador de les valls d'Ordino. *Muntanyes de neu, Tristaina 2.878 m, Tardoral andorrana vall d'Ordino i Pic de Casamanya* són alguns dels títols que han passat a formar part de l'arxiu d'Ordino. La signatura del conveni de cessió de drets es va signar al mes de març, a càrrec de Roser Galícia i el cònsol major, Ventura Espot (a la foto).

Entrevista

L'excònsol i actual conseller de la minoria Enric Dolsa va voler fotografiar-se davant de l'església de Sant Martí de la Cortinada.

Enric Dolsa: «Som una minoria responsable i positiva, no hem vingut a quedar bé amb ningú, o no seria política»

Diuen que els anys t'assosseguen, i Enric Dolsa n'és un exemple. Després de governar al Comú d'Ordino durant gairebé vuit anys, en les legislatures 2000-2003 i 2004-2007, treballa ara des de l'oposició, i creu que l'experiència, en política, ho és gairebé tot.

- Com es viu la política des de l'oposició?

És molt senzill, quan estàs acostumat a estirar el carro i has tingut la mala sort de tenir una oposició molt contundent, la veritat és que t'ho agafes d'una altra manera. Personalment em vaig plànyer molt de tenir l'oposició que em va tocar en els dos mandats, crítica i destructiva, així és que no podia comportar-me com ells quan m'ha tocat ser a l'altre costat. Vaig optar per fer-ho d'una manera diferent. Sens dubte, és un altre punt de vista, després de vuit anys amb una àmplia majoria. Però ha estat molt senzill,

vam concertar la manera de treballar plegats, col·laborant al màxim, que és com es mereixen els ordinencs en les circum-

«El punt fort d'aquest govern és que és un equip coherent»

tàncies actuals. Per això som una oposició constructiva, positiva. Evidentment, hi té a veure el tarannà de les persones que integren la majoria, i no podem obviar que jo sempre he tingut molt bona relació amb el Ventura Esport, per exemple. L'experiència ha estat molt positiva, no hi tinc res a dir.

- I els seus seguidors, ho han sabut encaixar igual que vostè?
Doncs n'hi ha hagut que sí i n'hi ha hagut que no, hi ha de tot. Per descomptat que alguns

haurien preferit veure una oposició més dura i a d'altres ja els està bé. El que és clar és que després de la campanya, els mitjans es pensaven que tindrien muntat el circ a cada consell, i es van equivocar, perquè ha estat una altra cosa, encara que la campanya fos molt dura. La campanya és una cursa per guanyar les eleccions i has d'anar a defensar el teu projecte a totes, i guanyes o perds. En el nostre cas, ens va tocar perdre... tampoc va ser una sorpresa, guanyar un càrrec reelegit és gairebé impossible, saps molt bé que no guanyaràs. Un cop la cosa està així, s'ha de pair i acceptar-ho. No pot ser que tots els votants estiguin equivocats, la reflexió que has de fer és aquesta.

- Va ser una lliçó d'humilitat, perdre les eleccions?

No gens, si ho veiés així em suïcidaria. Ho has d'acceptar i punt. No va ser cap sorpresa.

- Què destacaria de la gestió que ha fet la majoria?

El punt fort d'aquest govern és que és un equip coherent. Li diré una cosa, no puc anar en contra d'un equip que a l'hora de fer una comissió em truquen abans de convocar-la perquè pugui consultar la meua agen-

díficil valorar la manera de fer d'un govern sense diners a les arques. Les coses han canviat molt en aquest temps quant al factor econòmic. Jo vaig viure vuit anys d'esplendor, i a partir del 2007-2008 va arribar una crisi galopant. La situació del Comú ha variat radicalment, i la manera de treballar d'abans

«Si acceptem el treball de les comissions després no podem mostrar-nos-hi contraris»

da. Compartim de base les decisions importants, penso que es treballa molt bé a Finances, Obres, i a la resta de conselleries. Si hi estem d'acord i acceptem el treball que se'ns planteja a les comissions, després no podem desdir-nos-en públicament i anar-hi en contra. El dia a dia jo no el segueixo i no sé com treballen, però ens deixen col·laborar al màxim. Es fa

ara mateix és impensable. Nosaltres vam poder invertir entre set i vuit milions l'any. En canvi, actualment et dediques al dia a dia i poques inversions més. Evidentment hi ha coses que no compartim.

- Com ara?

La construcció de la sala La Buna a sobre de la Sala Polivalent, però s'ha de respectar la

majoria i si ho han decidit així, endavant. Nosaltres no l'hauríem fet. Tampoc hauríem abandonat l'escola de música que vam fer a la Covanella, un local que havíem insonoritzat i adequat per a això. No n'hauríem fet política. I també estem en contra d'instal·lar parquímetres als aparcaments exteriors d'Ordino, ja que podrien formar part del seu atractiu turístic.

- I quina ha estat l'aportació de la minoria en aquesta gestió?

En el nostre cas l'experiència, sens dubte. Hi ha temes amb els quals, per coneixença, ens hem pogut implicar més, com la comissió d'Obres, que durant el

hi ha a la parròquia: el centre de salut, la Casa Pairal, l'escola bressol, Prat de Call, el Centre de Congressos. I un tema bàsic: quan nosaltres vam entrar a governar, a la parròquia no hi havia prou aigua potable, i molts caps de setmana o dies punta patíem talls importants, amb el greu perjudici que això comportava a hotels, restaurants, etc. Vam fer una inversió molt important i en aquell moment assegurarem el servei per als 25 anys següents.

- Però de veritat es pensava que les vaques grasses durarien sempre?

Absolutament, com a empresa-

«L'experiència és molt important, però trobo molt bé la incorporació dels joves»

meu mandat de cònsol depenia directament de mi. Penso que en aquest sentit s'han fet aportacions interessants, perquè estic molt avesat en temes d'urbanisme. Però això no vol dir que no estigui a favor d'integrar la gent jove, o si no mai tindriem relleu. Per mi és ideal l'equilibri, gent amb més experiència i d'altres amb menys, sempre que aquests no tirin pel dret i siguin uns kamikazes que no escolten ningú.

- Són importants les sigles en els temps que corren?

Penso que sí que tenen la seva importància. D'alguna manera estàs dient que ets allà, però no amb ells. És una manera de diferenciar-te. Això no vol dir que no puguem col·laborar i fer coses de forma conjunta. No ens enganyem, la gran majoria de consellers que ara són al Comú formaven part del meu equip i el pensament no ha canviat tant. El que no té sentit avui dia és fer una oposició agressiva. La gent ja té prou maldecaps i problemes. Fa quinze anys, tots vivíem en una circumstància diferent, el que no podem fer els polítics és crear alarmisme i afegir més preocupacions a les que ja tenim. No podem crear mala maror.

- Es penedeix d'alguna cosa d'aquells vuit anys?

De res, en absolut. Tot i que vaig cometre un error molt greu, no vaig saber comunicar el que estava fent. Però les proves del que es va fer continuen vigents i són ben clares. Som responsables de les infraestructures que

ri i com a cònsol. Si algú m'hagués explicat que el 2007 es desencadenaria una crisi com la que hem viscut aquests anys no m'ho hauria cregut, no hauria obrat igual ni en la gestió privada de les meves empreses ni en la pública del Comú. Evidentment, hauria fet una altra reflexió. Quan governava, a les juntes sempre els plantejava el mateix: penseu si això ho faríeu a casa vostra; la meua manera de pensar era una filosofia privada, i sempre em feia la mateixa pregunta, si ho hauria volgut per mi o no. Ho vam deixar tot resolt; excepte Arcalís, pràcticament va quedar tot fet, a la parròquia.

- I té la certesa que hauria funcionat, el seu pla per a Arcalís?

A veure si ens entenem, és que parlem d'un acord que es va arribar a signar. Vam convocar una sessió extraordinària de

«Davant la corporació sempre he pensat des d'una filosofia privada»

Consell per aprovar un conveni signat pel Consell d'Administració de Crèdit Andorrà amb una representació del 49% de la societat, el president Josep Peralba, i jo mateix. Però l'oposició se'ns va tirar a sobre i ens va portar a la batllia, i Crèdit Andorrà va optar per desfer els acords abans que el cas anés a judici. I així es va fer en una altra sessió extraordinària. Ensis, a Soldeu, estava en una situació similar, era una estació

Enric Dolsa sota el campanar de l'església romànica, l'única que conserva pintures originals.

deficitària, i quan hi va entrar Crèdit Andorrà com a soci, allò no s'ho va qüestionar ningú. Tots van anar a l'una i totes les parts ho van entendre perfectament. Què se n'hauria fet, de Soldeu, sense aquest acord fent vint anys? A Ordino podíem haver resolt fa set anys la situació del camp de neu. Fent un càlcul ràpid, el govern de Ventura Esport s'hauria estalviat uns 15 milions d'euros, a una mitjana de 2,5 milions per any, que és

situació d'Ordino ens obliga a tots a empènyer junts. Com a minoria responsable que som, no hem vingut aquí a quedar bé amb ningú, això no seria fer política. Parlem del pa, i amb el pa no s'hi juga. Amb les qüestions menors, si cal barallar-se o estar-hi en contra, d'acord, però amb el que realment és important hem d'anar plegats, i més en moments de crisi.

- S'imagina fora de la política?

I tant, hi has d'anar quan et necessiten i quan no, retirar-te. Ningú no ha de fer de la política una professió.

- Això promet Dolsa per anys... es tornarà a presentar?

No ho sabem, a hores d'ara no se sap... la idea és que no, però d'aquí a allà poden passar moltes coses.

PERFIL

Lloc de naixement

Arans

Data de naixement

8 de desembre de 1954

Professió

Empresari

Lloc favorit de la parròquia

La Cortinada

Viure Ordino

La Borrufa mostra el planter d'esquí d'Ordino

La selecció d'Ordino que va participar en la Borrufa, B. Gabriel, M. Raméntol, C. Moreno, S. Martín i Q. Rodríguez, d'esquerra a dreta.

RESULTATS BORRUFUFA

GS	SL	SCSG	SC	SG
Abd	6è	7è	4t	7è
Bartumeu Gabriel (U14)				
17è	22è	11è	8è	13è
Sergi Martín (U14)				
3a	1a	6a	5a	3a
Candelaria Moreno (U14)				
15a	6a	6a	4a	7a
Mariona Raméntol (U16)				
12è	Abd	Abd	Abd	18è
Quim Rodríguez (U16)				

1. Has viscut una temporada d'esquí amb resultats molt positius. Quines són les marques més destacades o les que t'han fet més il·lusió?
2. Han estat resultats esperats o, al contrari, t'han sorprès aquestes marques? T'agradaria orientar-te cap al món de la competició?
3. Què fas a l'estiu per mantenir la forma física?
4. Quin són els reptes que t'has plantejat per a la temporada que ve? Què és el que més et sedueix i el que menys de poder entrar en l'elit esportiva?
5. Amb quines altres aficions combines l'esport?

QUIM RODRÍGUEZ
Escaldes, 19.07.1999
3ème L. Comte de Foix

1. La 10a posició al primer supergegant d'aquest any, ja que vaig fer un interior a l'entrada del mur i no vaig caure. Això em va fer superar-me en aquesta modalitat. Aquest any he fet tres podis de 2a posició, que m'han animat molt.
- 2.- Els resultats són els esperats, gràcies a tot l'equip tècnic i a tot l'esforç continu fet durant la temporada. L'esport em fa sentir bé. M'agradaria molt orientar-me cap al món de la competició.
3. Entrenar amb el club al matí, i a la tarda fem físics; a més a més, fem els estatges.
4. El repte per a la temporada vinent és fer algun podi a les curses internacionals.
5. Em sedueix tot, m'agrada molt l'esport, sobretot el que puc practicar amb els amics, com ara córrer, anar en bici, jugar a vòlei...

MARIONA RAMÉNTOL
Encamp, 26.02.1998
4t ESO

1. Em va agradar competir als Nacionals de França i a la Topolino a Itàlia, perquè vaig poder veure el nivell d'arreu del món, i al gegant m'ho vaig passar molt bé a les baixades.
2. Els resultats eren els esperats, però sempre sorprèn una mica, ja que l'esquí és un esport molt aleatori, qualsevol errada pot deixar-te fora de la competició, i per això estic contenta.
3. Fem físics durant un mes i mig amb el club; anem a la muntanya, amb bici, esquí de rodes, piscina i alguna activitat lúdica.
4. La temporada que ve ja entro en la categoria júnior de carreteres FIS, i encara no tinc gaire clars els objectius, estaré satisfeta si segueixo com fins ara. De l'elit esportiva, em sedueix entrar en una categoria que pugui comparar-me a escala mundial, i el que menys, el fet d'haver de combinar-ho amb els estudis.
5. M'agrada jugar a paddle i vòlei, però si hagués d'escollir un altre esport tornaria a fer gimnàstica artística.

BARTUMEU GABRIEL
Ordino, 21.01.2000
4ème L. Comte de Foix

1. M'ha fet molta il·lusió classificar-me per anar a la Topolino i la Scara. També els resultats que vaig fer a la Borrufa. Poder representar el nostre país fora d'Andorra és una molt bona experiència perquè ens permet conèixer el nivell d'esquí d'altres països.
2. A principis de temporada no m'esperava els resultats assolits, perquè venia d'una temporada irregular. Per aconseguir-los he hagut de treballar molt, amb constància i sense pressionar-me a mi mateix. Vull seguir la pròxima temporada i, en funció dels estudis, ja decidiré més endavant.
3. A l'estiu faig dos estatges als Alps amb l'ECA i la resta de setmanes fem exercicis físics i altres activitats (bicicleta, córrer, tresc, esquí de rodes...).
4. Estar al més a prop possible dels meus companys de la categoria U16 per superar-me i obtenir uns resultats satisfactoris.
5. M'agrada molt la fotografia i la música. També viatjar i conèixer altres cultures.

SERGI MARTÍN
Ordino, 21.11.2000
4ème L. Comte de Foix

1. La millor posició que vaig obtenir al Trofeu Borrufa d'aquesta temporada ha estat a la supercombinada, que vaig quedar en la 8a posició.
2. Els resultats obtinguts han estat dins les meves expectatives, i la intenció és seguir en el món de l'alta competició, per això m'entreno i treballo fort cada dia.
3. Altres disciplines esportives que faig per mantenir la forma física, a més a més de l'esquí, són la bicicleta i els esports de muntanya.
4. Obtenir uns resultats millors la temporada que ve és el repte més immediat que em plantejo ara mateix.
5. Bàsicament el que més m'agrada és practicar esport, però quan no faig esport intento fer sortides a la muntanya, i així mantinc la forma física.

CANDELARIA MORENO
Argentina, 30.10.2000
ESO

1. Estic molt satisfeta de la meva temporada en general, però vaig estar molt contenta pels resultats que vaig obtenir al Trofeu Borrufa (5è, 1r i dos 2ns) i pel 7è lloc a la Scara en supergegant, ja que són les curses més importants que he fet.
2. En realitat no m'esperava una temporada tan bona, perquè també hi ha nenes a la meva categoria que són molt bones, i sí, m'han sorprès bastant. Vull arribar al més lluny possible, però tot això ja es veurà al seu moment.
3. A l'estiu fem físics i estatges amb el club per continuar millorant.
4. M'agradaria tornar a participar en el Borrufa, la Topolino, la Scara, etc. I obtenir els mateixos resultats d'enguany. Em motiva poder competir amb els millors, representar el meu país i passar-ho bé amb l'experiència. I el que menys, potser estar lluny de la família i dels amics.
5. Quan no entreno m'agrada fer bici, escalar, anar a la muntanya, quedar amb els amics...

Vilana: «La Ronda per la Infància neix d'una motivació més que del gust per la competició»

El corredor Joan Vilana, que ha impulsat la Ronda per la Infància, amb la seva filla Maiana.

- Com i d'on sorgeix la idea de fer una Ronda per la Infància en aquesta Ultra Trail?

Fa anys que tenia al cap crear un projecte solidari aprofitant el meu perfil i la meua experiència de corredor de muntanya. He corregut durant molts anys mogut únicament pel gust de la competició i actualment necessitava una motivació diferent. Córrer per mi fent alguna cosa per algú altre. Així va sorgir la idea. He tingut sort de trobar

- Les expectatives són altes?

Cap de nosaltres té un perfil consolidat com a ultramaratonista. De fet, la majoria som neòfits d'aquest tema i això penso que dóna més ganxo al nostre repte, ja que ho tindrem realment complicat.

- En què consisteix el repte?

Es tracta d'apostar per nosaltres. O més ben dit, contra nosaltres. La gent pot apostar que no aconseguirem entrar entre

el 50% de l'aposta, sempre que així ho desitgin. Ho expliquen molt millor els actors andorrans Marc Cartes, Isak Férriz i Roger Casamajor, l'actriu Carlota Olcina i l'artista Beth Rodergas en un vídeo de promoció que hi ha penjat a la web del projecte, www.rondaperlainfancia.com. Aprofito per donar-los les gràcies: ha estat un superèxit de visites.

- Com ha rebut la idea l'organització i quines aportacions hi ha hagut?

Cims Màgics ens ha donat suport des del principi, animant-nos a materialitzar-ho i col·laborant de manera important en el nostre projecte solidari. D'altra banda, Viladomat Esports i 468km² també hi han aportat molt. De manera especial, vull agrair el suport del Comú d'Ordino, que ha col·laborat també en el projecte. Més enllà, l'empresa de comunicació Wow també ens ha ajudat,

així com molts particulars o fins i tot alguns organitzadors de curses, que ens han convidat a córrer a les seves per arribar més preparats a la Ronda dels Cims.

- Quines seran les entitats beneficiades?

L'objectiu únic de la nostra acció és ajudar els nens amb dificultats, de manera equitativa entre dins i fora d'Andorra. La Gavernera, tot i ser un centre públic que depèn del Ministeri de Salut i Benestar, accepta ajuda externa per satisfer necessitats específiques no recollides en el seu pressupost. És l'únic centre que es dedica de manera exclusiva a la infància dins d'Andorra. D'altra banda, Aigua de Coco és una ONG de desenvolupament que coneixem i que es mereix tota la nostra confiança. El seu representant a Andorra, Jonathan Pisonero, ens ha explicat molt bé com s'utilitzaran aquests fons

econòmics: material escolar i beques per evitar que les famílies es vegin obligades a enviar la seva canalla a treballar a les mines de sal que hi ha a Madagascar. L'any passat aquesta associació va fer un concert a l'Auditori Nacional d'Ordino durant el qual va explicar la seva acció solidària.

- Què significa per tu l'AUTV?

L'Andorra Ultra Trail Vallnord és una de les curses més dures del món per distància, tipus de

«La majoria de participants som neòfits, i això hi dóna més ganxo»

terreny i desnivell acumulat. Això és un actiu per als corredors locals. Conec la cursa de prop, ja que he format part de l'equip organitzatiu des del principi, però aquesta és la primera vegada que hi participo.

- Competició, esport i solidaritat, t'identifiques amb aquests tres valors?

Sí, totalment. Suposo que pel que m'han ensenyat de xic, sobretot amb la solidaritat. L'esport de competició i la muntanya em surten de dins, com a tants altres muntanyencs d'aquestes valls.

- Dels anys que vas viure a la parròquia d'Ordino, què destacaries com el millor i el pitjor?

Vaig viure uns cinc anys a Arans. El millor, el seu entorn

«El nostre objectiu amb aquest repte és ajudar els nens amb dificultats»

natural i la pau que s'hi respira. Hi tinc amics, a Arans i a tota la vall, sobretot a Llorts, d'on han sortit alguns dels millors esportistes d'Andorra. El pitjor... no hi ha pitjor. És una de les zones d'Andorra on em trobo més bé. Deixar-te caure per l'Ensegur o Ferrerolles i no tenir pressa és de les millors coses que et poden passar.

«L'Andorra Ultra Trail és una de les curses més dures del món, per terreny, distància i desnivell»

un grup de persones que m'ha fet costat i sent el projecte igual que jo. Són la resta de corredors: Lluís Sanvicente, Eduard Vergara i Xavi Comas, i els que estan al darrere fent promoció, gestió o logística: Kàtia Vilana, Sofia Ortun i Mateu López.

els deu primers classificats de la general de la Ronda dels Cims, i materialitzen la seva aposta fent una aportació al número de compte del projecte. Si ho aconseguim, ens quedem el 100% de la seva aportació, i si no ho aconseguim, els tornem

Ronda dels cims
170 km
12.000 m D+

MHC
112 km
8.700 m D+

Celestrail
83 km
5.000 m D+

Marató dels cims
42,5 km
2.000 m D+

Soldatetrail
10 km
700 m D+

10-13 juliol 2014

Andorra ULTRA TRAIL
Vallnord

La volta a tot un país!
www.andorraultraultra.org

Reportatge

El Consell aprova la liquidació de l'exercici 2013 amb un superàvit de 2 milions d'euros

Els membres del Consell de Comú van aprovar al març el tancament de comptes del 2013 amb un superàvit liquidat de 2.544.483 euros. La liquidació de l'exercici presenta uns ingressos de 14.227.496 euros i unes despeses per valor d'11.683.013 euros. La línia de treball, en paraules del conseller de Finances, Jordi Ordóñez, ha estat «continuar l'estalvi de la despesa corrent i una gestió

«Les despeses de finançament es rebaixen 125.000 euros»

dels recursos cercant la màxima eficiència». Així, les despeses corrents s'han rebaixat 83.000 euros, un 1,23% menys, gràcies en part a la rebaixa de 66.000 euros en despesa de personal; 30.000 euros menys en consums d'electricitat, carburants de calefacció i despeses telefòniques, i 31.000 euros menys en el manteniment de l'enllumenat públic. Amb la renúncia de membres del Consell a cobrar la tretzena paga durant el 2013 es disposa de 15.495 euros, i es reconduïxen uns

Jordi Ordóñez, Consol Naudí i Ventura Espot llegeixen la documentació en un Consell de Comú.

17.000 euros al pressupost del 2014 amb els romanents de les donacions dels exercicis anteriors.

Pel que fa a les transferències corrents, s'han rebaixat uns 35.000 euros respecte al 2012, gràcies a una contenció generalitzada en totes les entitats

L'OBJECTIU

«La situació de l'endeutament i la liquidació de la totalitat de l'impost de construcció de La Querola imposen seguir invertint per obtenir estalvi de despesa corrent i gestionar els recursos buscant la màxima eficiència»

i activitats subvencionades. El cònsol major, Ventura Espot, va elogiar la gestió dels consellers de Finances del mandat actual i de l'anterior per haver aconseguit disminuir les despeses de finançament en 125.000 euros. Durant el 2013 s'han destinat 2.056.000 euros a la reducció del deute, fins a 1.126.000 euros més del que s'havia previst, a fi de compensar la davallada del sostre d'endeutament del 8,62% —prop de 2 milions d'euros— i estalviar despeses financeres. L'endeutament total és de 20.583.078 euros, que representa estar al 99,97% del sostre total, i pel que fa al Comú d'Ordino, queda ara en 18.340.000 euros. Quant a l'augment dels ingressos, la font principal ha estat el pagament de tot l'impost de construcció de La Querola, dos milions més del que s'havia previst, que permetran complir de manera excepcional el principi de suficiència.

S'han liquidat inversions per valor d'1.070.000 euros i, pel que fa a les operacions financeres, cal destacar els prop d'1,5 milions destinats a SECNOA, la meitat dels quals finançats pel Govern per la construcció de l'estadi nacional La Coma del Forat.

LIQUIDACIÓ 2013	Pressupost	Pressupost modificat	Autoritzat	Liquidació	Liquidació	Variació 2012-2013	
	inicial 2013	2013	2013	2013	2012	abs.	%
Ingressos corrents	6.517.819,92	6.719.469,54	8.385.851,44	8.385.851,44	5.693.846,89	2.692.004,55	47,28%
Ingressos de capital	5.060.501,00	5.816.388,10	5.841.645,30	5.841.645,30	4.476.278,91	1.365.366,39	30,50%
Total ingressos	11.578.320,92	12.535.857,64	14.227.496,74	14.227.496,74	10.170.125,80	4.057.370,94	39,89%
Despeses corrents	7.277.058,66	7.538.107,92	6.756.685,45	6.670.159,17	6.753.466,87	-83.307,70	-1,23%
Despeses d'inversió	1.266.036,12	1.818.396,01	1.605.106,39	1.071.451,83	356.657,07	714.794,76	200,42%
Total despeses (1 a 7)	8.543.094,78	9.356.503,93	8.361.791,84	7.741.611,00	7.110.123,94	631.487,06	8,88%
Dèficit o superàvit de gestió	3.035.226,14	3.179.353,71	5.865.704,90	6.485.885,74	3.060.001,86	3.425.883,88	111,96%
Despeses per actius financers	1.923.000,00	2.258.887,10	1.884.884,24	1.884.884,24	728.997,24	1.155.887,00	158,56%
Despeses per passius financers	1.112.226,14	2.076.425,64	2.056.517,95	2.056.517,95	865.375,66	1.191.142,29	137,64%
Total despeses (1 a 9)	11.578.320,92	13.691.816,67	12.303.194,03	11.683.013,19	8.704.496,84	2.978.516,35	34,22%
(Superàvit / Dèficit)	0,00	-1.155.959,03	1.924.302,71	2.544.483,55	1.465.628,96	1.078.854,59	73,61%

Comunitat internacional

Ahmed Keshta

La secció «Comunitat internacional» vol donar a conèixer persones d'altres cultures que s'han deixat seduir per la vall d'Ordino. En aquesta ocasió us descobrim l'Ahmed Keshta (Giza, 1978), un artista d'origen egipci que ha volgut compartir la seva cultura a través del seu art, que en definitiva és el seu idioma. Fill de pares escultors, de seguida va descobrir la seva

vocació. L'any 1998 va ingressar a la Helwan University del Caire, a la Facultat d'Arts Aplicades, en l'especialitat de disseny d'interiors, i després del primer any es va decantar per la branca d'escultura, on es va graduar amb una menció d'honor. A través de l'Institut Goethe aconseguí una beca per estudiar a l'Acadèmia de Belles Arts de Munic, on entra en contacte

amb l'art europeu d'avantguarda. Quan acaba la seva formació acadèmica decideix traslladar-se a Espanya i va viure a Madrid. Buscava un lloc tranquil per viure i treballar, i va fixar la seva residència a Andorra, el país d'origen de la seva dona. Des de fa deu anys està instal·lat a la Cortinada, tot i que fins ara no s'ha deixat veure gaire. No té pressa, creu en el que fa.

«Són les obres que escullen l'artista i no a l'inrevés»

El món d'Ahmed Keshta és ple de símbols i imatges, igual que el de la cultura egípcia. Així, quan parla i explica quina ha estat la seva trajectòria, l'artista s'expressa amb un llenguatge ple de metàfores, planeres i entenedores. Fill de la contemporaneïtat, intenta fugir dels habituals encasellaments que els mortals necessitem per acostar-nos a l'art; ni figuracions ni abstraccions han de definir l'obra, «tot depèn del moment, el teu estil és propi i l'obra et demana el que necessita en cada moment». Es mou amb

«M'interessa el minimalisme, la filosofia del menys és més»

comoditat entre moltes tècniques escultòriques, bronze, fusta, alumini i altres tècniques mixtes que desdibuixen el límit entre pintura i escultura. Com molt bé diu l'artista, «és l'obra que t'escull a tu, en cada moment, i no a l'inrevés».

Va presentar la seva obra al públic andorrà a la Sala d'exposicions del Govern, on va compartir espai amb el pintor Alfons Valdés dins la mostra «Projecte 1+1», una iniciativa plàstica que té com a declaració de principis la recerca de l'emoció en l'art que es fa Andorra, i que hauria de tenir continuïtat. Les peces monocromes, de color blanc, que va presentar no van deixar ningú indiferent. «La meua obsessió per aquest color neix a Andorra, després d'observar la incidència de la llum en la natura, la neu i les fractals, la màgia de veure el món en un gra de sorra». L'interès per la geometria, les matemàtiques

Ahmed Keshta contempla el seu baix relleu sobre la història d'Andorra; al centre, la figura del rei Carlemany a cavall.

i la ciència en general queda palès en una obra també plena de poesia. «La llum, quan es reflecteix a la neu, és increïble; el blanc ens envaeix, i tot és ple de matisos». El blanc li ha permès allunyar-se de la matèria i anar a l'essència o concepte del que vol expressar.

«M'interessa el minimalisme i la filosofia del menys és més que reflecteixen algunes d'aquestes peces. He jugat molt amb la llum», explica Keshta, que utilitza l'escultura com a mediatra per deixar fluir la llum. Però en aquest blanc també hi ha molt d'esperit i renaixement després del dolor i el silenci.

Amb vistes al camp del Llac, va esculpir un baix relleu sobre la història d'Andorra al més

pur estil jeroglífic, un encàrrec particular. Es tracta d'un mural longitudinal de 8,5 m, tot i que està pensat per ocupar el doble de superfície. «El més difícil va ser pensar-lo, vaig estar cinc anys donant-li voltes

ressegueix tota la composició. Ser lluny dels circuits artístics no és cap problema per a ell, ja que aquí té tot el que necessita. I no ha trobat impediments per mostrar la seva obra en altres indrets, com ara Barcelona,

tot arreu, però la base sempre és al mateix lloc. Estic radicalment en contra de l'oblit de la història, del passat i de les arrels». De l'art egipci, Keshta en conserva la feina de l'artesà, que li permet dominar les tècniques, però això és el més fàcil, només s'ha d'aprendre. L'altre 50% pertany a un altre terreny que fa que la creació esdevingui art, i això és el que trobem en les escultures de Keshta. Ell mateix ens ho explica, com no podia ser d'una altra manera, amb una metàfora: «L'artista és portat per un carruatge tirat per dos cavalls, la creativitat i la tècnica. Tots dos han d'anar plegats. Si un dels dos s'atura, no et permet avançar, com a molt donaràs voltes sobre tu mateix.»

«L'obsessió pel color blanc i la llum a la meua escultura han nascut a Andorra»

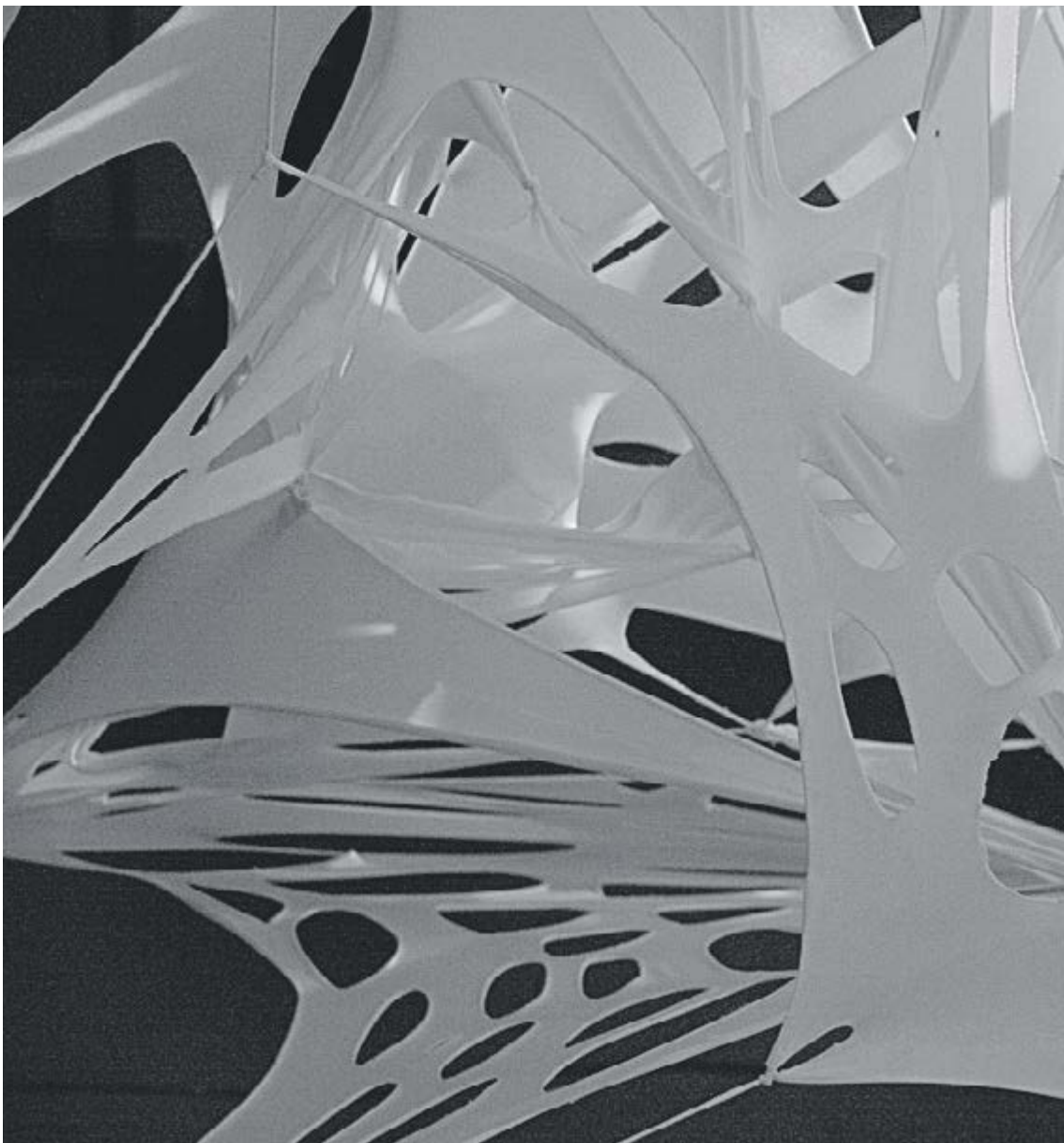
fins que l'he materialitzat; està fet, però és una obra a la qual sempre torno», explica. Enmig del mural trobem a cavall la figura de Carlemany, les flors de lis del reialme francès, els bous, el folklore, i també hi té presència la llengua, de forma callada, com una constant que

Madrid, el Caire i l'Aràbia Saudita. Per descomptat, reconeix la influència i el pes artístic de la seva cultura originària, que en cap cas considera una llosa per avançar, ans al contrari: «Les arrels són bàsiques per poder créixer; les persones som com els arbres, agafem i rebem de

Dibuixos de la sèrie *Human Characters* penjats al taller de l'artista.

Instal·lació *Inside Out* (tela, 40 x 4 x 250 cm, 2013) de l'exposició *El material de la luz*.

Telèfons d'interès

EMERGÈNCIA

BOMBERS	118
EMERGÈNCIES	112
HOSPITAL	871 000
INFORMACIÓ DEL TRÀNSIT	1802 1802
INFORMACIÓ NACIONAL	111
INFORMACIÓ INTERNACIONAL	119
POLICIA	110
SUM (Servei Urgent Mèdic)	116

SERVEIS PARROQUIALS

ATENCIÓ CIUTADANA (24 H)	
I CIRCULACIÓ	163
CAP (Centre d'Atenció Primària)	747 025
COMU D'ORDINO	878 100
DESPATX PARROQUIAL	835 014
OFICINA DE TURISME	878 173
SAD (Servei d'Atenció Domiciliària)	878 139
	337 795

Busos

L6

Sortides des d'Ordino

De dilluns a dissabte

De les 7.30 a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 8 h a les 21 h cada 30 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts

Dissabte

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts
i a les 22.35 h els mesos de febrer, abril,
maig, juny, agost, octubre i desembre

Diumenge

De les 7.30 a les 21 h cada 30 minuts

L6B

Aquest servei no circularà per Meritxell,
Nadal i l'1 de gener

Sortides des d'Ordino

De dilluns a divendres

De les 7.15 h a les 21.45 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.45 h a les 20.45 h cada 60 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 6.45 h a les 21.15 h cada 30 minuts

Dissabte

De les 7.15 h a les 20.15 h cada 60 minuts
i a les 22.35 h els mesos de gener, març,
maig, juliol, setembre i novembre

Diumenge

De les 7.15 a les 20.15 h cada 60 minuts

BUS NOCTURN BN3

Divendres, dissabtes, vigílies de dies festius i festes majors de capitals de parròquia

Primera sortida d'Ordino, la Closa:

23 h, cada 1.15 hora

Última sortida d'Andorra la Vella, Rotonda les Costes:

a les 3.30 h, cada 1.40 hora

BUS PARROQUIAL ORDINO-EL SERRAT

Sortides des d'Ordino

Cada hora, des de les 7 h fins a les 21 h

Sortides des del Serrat

Cada hora, des de les 7.30 h fins a les 21.30 h

Ordino en imatges

CONSELL D'INFANTS

L'últim Consell d'Infants es va celebrar a finals de maig. Els escolars van aconseguir algunes propostes com millorar el camí Ral.

CAMPIONATS UNSS

El Lycée Comte de Foix va organitzar els Campionats Nacionals de França d'esquí UNSS amb més de 300 participants, a Ordino-Arcalís.

MONES DE PASQUA

El Punt d'Informació Juvenil va tornar a organitzar un taller de mones de Pasqua a la Casa Pairal, durant les vacances escolars de Setmana Santa.

Foto: Vir Govignon

HORTS SOCIALS

Cap padrí que hagi sol·licitat un hort es quedarà sense, gràcies al projecte social de la Fundació Julià Reig i a la cessió de l'hort de les Hortes de la família Viu-Rebés.

33è APLEC CORAL

Ordino va viure una diada extraordinària de cant coral amb la participació de 300 cantaires provinents de la zona nord de les terres de Lleida i Andorra.

BREUS

MOLA D'EN SOLER

Patrimoni ha enllestit la restauració de la mola del Mas d'en Soler, que es posarà en funcionament els mesos de juliol i agost i s'inclourà en el circuit turístic per descobrir el poble de la Cortinada.

AUTOCARAVANES

A l'aparcament Prat de Vilella s'han habilitat places d'aparcament i una miniàrea de servei per a autocaravanes amb un born per al buidatge d'aigües grises i negres, sortidor d'aigua i connexió elèctrica.

TORNA EL FEMAP

El Festival de Música Antiga dels Pirineus torna a Ordino amb La Real Cámara i Raquel Andueza, el 13 de juliol a l'Auditori Nacional. I l'Ensemble Fortuna d'un Gran Tempo, a la Casa Museu d'Areny-Plandolit, el 8 d'agost.

MERCATS ARTESANALS

L'Oficina de Turisme proposa tres mercats artesanals per dinamitzar el comerç de proximitat i l'artesania. Estan programats per als caps de setmana de juliol (10-13 i 18-20), agost (15-17) i setembre (11-13).

TALLERS DE CAIXES-NIU

Els alumnes de l'escola francesa i de l'andorrana, d'acord amb el compromís adquirit en l'últim Consell d'Infants, han fet un taller de caixes-niu per a la nidificació d'ocells que s'instal·laran al camí Ral i a Segudet.

TALLER DE PREVENCIÓ

El PIJ va oferir als joves de la parròquia un taller lúdic i pràctic amb simuladors sobre prevenció i riscos del consum d'alcohol a l'hora de conduir un vehicle. La iniciativa d'aquest programa és obra de Creu Roja Joventut.

CAMP DE PETANCA

El Comú instal·larà a la Covanella un camp de petanca amb sis pistes per recuperar aquest esport, molt practicat a França i que s'ha posat de moda arreu, i que a Ordino havia tingut molts aficionats.

INTERGENERACIONAL

Gairebé una cinquantena de persones, entre joves i padrins, van participar en els tallers intergeneracionals que es van fer per Pasqua a la Casa Pairal amb la col·laboració de la pastissera Karina Benazet.

CONTRA LA FAM
Els alumnes de l'Escola Andorrana de primària i secundària també van participar en la Cursa contra la fam.

CAIAC EXTREM
Els salts del Valira del Nord al seu pas per la Cortinada van ser l'escenari de la 2a edició de la competició Caiac Extrem Vall d'Ordino.

CARMELLES
La Coral Casamanya i el Grup Artístic d'Ordino durant l'actuació que van fer al Turer, dirigits per Josep Puig, el dia de Pasqua.

CICLE DEL SAD

El cicle de xerrades del SAD va convidar l'informàtic Blai Pla per introduir els padrins en l'ús de l'ordinador, el correu electrònic i internet.

ACTE LITERARI

L'escriptora i periodista Lieve Joris, acompanyada de la consellera Gemma Riba, va obrir el debat i la reflexió sobre la literatura de viatges.

No et perdis...

Juny

Educació

DILLUNS 2
OBERTURA D'INSCRIPCIONS
PER AL CASAL D'ESTIU
I LES COLÒNIES
Servei de Tràmits

Educació

DIMARTS 3
A LES 20.30 H
CLUB DE LECTURA
DE LES VALLS DEL NORD
Biblioteca pública,
la Massana

Infantil

DIMECRES 4
FESTA DE GRADUACIÓ
Escola bressol

Joventut

DIJOUS 5
A LES 17.30 H
TALLER DE PRODUCCIÓ
MUSICAL
Punt d'Informació Juvenil

Cultura

DIJOUS 5
A LES 20 H
SOPAR I SUBHASTA BENÈFICA
LA CAPSA I FUNDACIÓ
PRIVADA TUTELAR
Hotel Coma

Joventut

DIVENDRES 6
A PARTIR DE LES 17.30 H
BIBLIOTECANA
Biblioteca comunal

Esports

DIMECRES 11
A LES 9.30 H
CURSA DE L'ESCOLA
FRANCESA
Carrer Major

Infantil

DIVENDRES 13
SORTIDA A NATURLÀNDIA
Escola bressol

Turisme

A PARTIR
DEL DISSABTE 14
VISITA MINA DE LLORTS
I RUTA DEL FERRO
Llorts

Esports

DIUMENGE 15
A LES 10 H
2a TROBADA
CANILLO-ORDINO
CURSA D'ORIENTACIÓ
Coll d'Ordino

Esports

DILLUNS 16
19 H
EXHIBICIÓ SECCIÓ ESPORTIVA
DE GIMNÀSTICA RÍTMICA
Pavelló Germans de Riba

Educació

DIMARTS 17
A LES 17.30 H
LLIURAMENT CLAUS USB
ALS ALUMNES
DE SECUNDÀRIA
Casa Pairal

Esports

DIJOUS 19
A LES 20 H
EXHIBICIÓ DEL CLUB KARATE
XAVIER HERVER
Pavelló Germans de Riba

Infantil

DISSABTE 21
DINAR A ENCODINA
Escola bressol

Cultura

DISSABTE 21
A LES 19 H
FESTIVAL DE L'ESBART
VALLS DEL NORD
Auditori Nacional

Esports

DIUMENGE 22
A LES 10 H
CASAMANYA EXTREM
CURSA VERTICAL
Plaça Major

Esports

DEL 23 AL 27
SETMANES JOVES
DE L'ESPORT 2014
CAMPUS VÒLEI PLATJA

Popular

DILLUNS 23
FOGUERA DE SANT JOAN
Aparcament Prat de Vilella

Cultura

DIMECRES 25
A LES 18 H
FESTIVAL FI DE CURS
ESCOLA DE MÚSICA
DE LES VALLS DEL NORD
Auditori Nacional

Popular

DISSABTE 28
REVELLA DE SANT PERE
A LES 20.30 H COSTELLADA
POPULAR
A LES 22 H BALL DE NIT
Prat de Call

Popular

DIUMENGE 29
DIADA DE SANT PERE
A LES 12 H MISSA
A LES 13 H APERITIU
El Serrat

Popular

DISSABTE 5 I DIUMENGE 6
FESTES DEL ROSER
D'ORDINO
Plaça Major

Esports

DIUMENGE 6
A LES 8.30 H
VOLTA ALS PORTS
La Massana- La Coma
del Forat, Arcalís

Esports

DEL 7 A L'11
SETMANES JOVES D'ESPORT
2014
CAMPUS BMX

Turisme

DEL 10 AL 13
MERCAT ARTESANAL
Jardins Casa Pairal

Esports

DEL 10 AL 13
ANDORRA ULTRA TRAIL
VALLNORD
Sortides des d'Ordino

Juliol

Esports

FINS AL 4
SETMANES JOVES D'ESPORT
CAMPUS VÒLEI PLATJA

Esports

DISSABTE 5
A LES 15 H
8è CIRCUIT D'ANDORRA
D'ESCALADA ESPORTIVA
Rocòdrom CEO

Benedicció del bestiar 2013.

Busquem la història d'Ordino

CONTACTA'NS:
TEL. 878 142
COMUNICACIO@ORDINO.AD

TENS FOTOS O VÍDEOS ANTERIORS ALS ANYS VUITANTA?

AJUDA'NS A RECONSTRUIR
LA HISTÒRIA D'ORDINO

Cultura

**DIUMENGE 13
A LES 22 H**
CONCERT DE LA REAL
CÀMARA I RAQUEL ANDUEZA
FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA
DELS PIRINEUS
Auditori Nacional

Esports

DEL 14 AL 18
SETMANES JOVES
DE L'ESPORT
CAMPUS VÒLEI PLATJA

Cultura

DEL 15 AL 24
ART CAMP
Ordino

Cultura

**DIMECRES 16
A LES 22 H**
CONCERT AMB LUNA COHEN
NITS OBERTES
Plaça Major

Gent gran

**DIMECRES 16
A LES 13 H**
PAELLA
Jardins Casa Pairal

Turisme

DEL 18 AL 20
MERCAT ARTESANAL
Jardins de la Casa Pairal

Esports

**DISSABTE 19
A LES 10 H**
8è CAMPIONAT D'ANDORRA
DE CONTRARELLOTGE
INDIVIDUAL
Ordino- La Coma del Forat

Medi ambient

**DISSABTE 19
I DIUMENGE 20**
EXPOSICIÓ DE BOTÀNICA
Casa Pairal

Esports

DEL 21 AL 25
SETMANES JOVES D'ESPORT
LA VOLTA A ANDORRA A PEU

Cultura

**DIMECRES 23
A LES 22 H**
NIT BRASILEIRA
NITS OBERTES
Plaça Major

Esports

A PARTIR DEL 28
SETMANES JOVES D'ESPORT
CAMPUS TRIATLÓ

Turisme

**CADA DIJOUS,
DIVENDRES I DISSABTE**
VISITA NOCTURNA MINA DE
LLORTS I RUTA DEL FERRO
Llorts

Turisme

**DE DIMARTS
A DIUMENGE AL MATÍ**
VISITA A LA MOLA
I LA SERRADORA
DE CAL PAL
La Cortinada

Agost

Esports

FINS A L'1
SETMANES JOVES D'ESPORT
CAMPUS TRIATLÓ

Popular

DISSABTE 2 I DIUMENGE 3
FESTA MAJOR DE LLORTS

Esports

DIUMENGE 3
TRAVESSA D'ESTIU
ORDINO-LA MASSANA
Sortida de Llorts

Cultura

**DIVENDRES 8
A LES 22 H**
ENSEMBLE FORTUNA D'UN
GRAN TEMPO
FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA
DELS PIRINEUS
Casa Museu d'Areny-Plandolit

Turisme

DEL 15 AL 18
MERCAT ARTESANAL
Jardins Casa Pairal

Popular

DILLUNS 16
FESTA MAJOR DE SORNÀS

Esports

DEL 18 AL 22
SETMANES JOVES
DE L'ESPORT 2014
CAMPUS TENNIS I PÀDEL

Cultura

**DIMECRES 20
A LES 22 H**
NITS OBERTES
NIT COUNTRY
Plaça Major

Gent gran

**DIVENDRES 29
A LES 11 H**
11è CAMPIONAT DE PETANCA
I MOSTRA DE PASTISSOS
Casa Pairal

Popular

DIUMENGE 31
FESTA MAJOR
DE LA CORTINADA

Turisme

**DE DIMARTS
A DIUMENGE MATÍ**
VISITA A LA MOLA
I LA SERRADORA DE CAL PAL
La Cortinada

Turisme

**CADA DIJOUS,
DIVENDRES I DISSABTE**
VISITA NOCTURNA MINA DE
LLORTS I RUTA DEL FERRO
Llorts

Medi ambient

BENEDICCIÓ DEL BESTIAR
Rialb

Gent gran

DINAR DE GERMANOR
La Coma del Forat, Arcalís

Batucada de les Festes del Roser d'Ordino 2013.

L'Ordino de...

Pere Armengol Areny

Pere Armengol Areny (Arans, 1946) ha format part de la comissió del cadastre com a co-neixedor del territori dels pobles del Serrat, la Cortinada i Arans. La seva implicació ha estat alta i el seu treball rigorós durant els cinc anys de treball. L'equip tècnic ha destacat la seva tasca i la seva contribució en la realització del cadastre modern de la parròquia. És fill de Casa Güida, una casa encara viva al poble d'Arans que conserva els prats com sempre s'han vist a Ordino. Durant molts anys se'n va ocupar ell mateix, com els seus antecessors, que vivien de la pagesia i de la ramaderia, però ara ja no. «Tinc l'hortet, les meves gallines i conills, però la feina dura ja no la faig jo», explica

«La implicació en el cadastre ha estat alta i el treball rigorós»

Armengol. Durant uns anys també es va dedicar a la política; va ser cònsol menor els anys 1976 i 1977 i conseller al Consell General als anys vuitanta, on era responsable d'Agricultura, Comerç i Indústria, però assegura que en aquell moment tothom feia de tot. «L'administració era més familiar i més casolana, feies el treball executiu, el de secretari i el de funcionari, no és com ara». Per l'esllavissada de la pedrera després dels túnels, els consellers van organitzar combois en 4x4 per baixar els veïns d'Ordino i la Massana per la collada de Beixalís. Una altra catàstrofe natural que va viure a Andorra van ser els aiguats del 1982: «D'Ordino cap avall tothom va quedar aïllat per la crescuda del riu. A Ordino no ens va afectar tant, a banda dels prats que estaven negats i semblaven estanys», explica. També ha viscut els alts i baixos de la pagesia a Andorra; reconeix que actualment són pocs pagesos, però que les explotacions que es mantenen són molt més grans.

Durant disset anys va treballar a Arcalís, «al camp de neu, res d'estació», remarca. «Recordo uns anys molt bons, de molta gent; sovint els caps de setmana havíem de baixar a buscar

Pere Armengol Areny, amb l'Ensegur al fons un dia de pluja, a l'hort vell de Casa Güida, en què ara hi ha un jardí per als clients dels apartaments turístics.

els turistes en autocar al pont del Castellar des de dalt. Teníem més quantitat de gent i crec que la que venia també era de més qualitat», diu, i recorda noms com el de Marta Ferrusola, la dona de l'expresident català Jordi Pujol, que era una fan de les pistes. Uns altres assidus que no es perdien ni un cap de setmana eren els exdirectius del Barça Fuster i Parera. Armengol no és aliè a la preocupació que genera el camp de neu d'Ordino-Arcalís, «sempre he estat d'acord en què hi hagués un inversor privat, però ho veig difícil; els camps de neu són deficitaris». Segons ell, els sectors turístic i hotelier s'aprofiten de la situació i de les estacions, i en canvi hauria de ser ben bé al revés, «és l'estació que ens està donant molt a tots, no sols a la parròquia, sinó a tot el país, i les administracions han de ser

conscients que el benefici d'Arcalís reverteix en tot el territori, Ordino i Andorra. Ordino sense Arcalís no és res, i és un motor nacional».

Armengol recorda que a les dècades dels setanta i els vuitanta Ordino atreïa turisme a l'estiu, i ara la tendència s'ha invertit. Com molts altres ordinencs, és crític amb les edificacions que s'han fet a la Cortinada, «han espatllat la vista; aquí a Arans encara s'ha fet prou bé». El sector turístic li interessa i ja fa dies que es baralla per aconseguir l'etiqueta de turisme rural als apartaments que lloga a Arans. «No ho porto jo directament, però és força complicat i hi posen més problemes que no facilitats», diu. La temporada d'hivern ha estat bona i comença a fidelitzar clients bascos, catalans, algun australià, canadencs i americans.

El meu pare és d'una generació d'andorrans que ha sabut adaptar-se al canvi rotund que ha fet el país durant la seva vida sense perdre els valors ancestrals. Savi però modest, com a polític, i a diferència de molts, es va saber retirar quan segons ell «la cosa ja li anava gran». Estalviador però generós, sempre està disposat a ajudar qui sigui quan sigui. Home de molt poques paraules però acollidor i obert, és capaç de fer-te sentir a casa en els tres idiomes del país, català, francès i castellà (i tot i que no ho admetrà mai, algun cop fins i tot en anglès). Un gran amant de la muntanya.

Pere Armengol Prats